

Розділ III.

Тема 6. Виробництво харчових продуктів, напоїв

***ХАРЧОВА
ПРОМИСЛОВІСТЬ СВІТУ***

**Легка
промисловість**

**забезпечує населення тканинами,
одягом,
взуттям, а інші виробництва —
технічними тканинами, шкірою**

**Чинники розміщення
підприємств**

Сировинний

- текстильна
- трикотажна

**Працересурсн
ий**

- текстильна
- трикотажна
- швейна
- шкіряно-взуттєва

Споживчий

- текстильна
- трикотажна
- швейна
- шкіряно-взуттєва

ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ У СВІТІ

- Пригадайте, які зернові хлібні культури вирощують у різних регіонах світу.
- Чи відомо вам, які продукти харчування переважають у раціоні населення різних регіонів світу?

Харчова промисловість охоплює виробництва, що займаються переробкою продовольчої сировини й забезпеченням населення продуктами харчування.

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВОСТЬ- задовольняє потреби людей у продуктах харчування

- **Залежать: рівень життя населення, продовольча безпека держави**
- **розвинена в усіх країнах світу**
- **пов'язана із сільським, рибним господарством, морським промислом, складським господарством, які забезпечують**
- **Машинобудування** забезпечує обладнанням і пакувальними машинами
- **скляна, паперова, металургійна і хімічна промисловість** — тарою;
- **поліграфічна промисловість** — оформленням,
- **реклама, транспорт і торгівля** — просуванням товару
- **Відходи виробництва** використовують у сільському господарстві, легкій і фармацевтичній промисловості

Борошномельно-круп'яна
Хлібопекарська
Макаронна
Кондитерська
Цукрова
Олійно-жирова
Плодоовочева
В – во чаю, кави, прянощів, приправ

М'ясна
Молочна
Рибна

Виробництво безалкогольних напоїв і мінеральних вод
Спиртово-горілчана
Пивоварна

Галузі виробництва

Інші виробництва

Сучасні тенденції виробництва продуктів харчування у світі

- 1) Рівень розвитку харчової промисловості та асортимент її продукції залежать від спеціалізації та потужності сільського господарства, розвитку технологій, традицій харчування;
- 2) в розвинених країнах у великих обсягах виробляють високоякісні дорогі продукти (великий асортимент сирів, м'ясної продукції); зростає значення галузей, що забезпечують здорове харчування, а також виробництво напівфабрикатів, які звільняють від «кухонної праці»;
- 3) в країнах, що розвиваються, галузі харчової промисловості забезпечують виробництво найбільш необхідних продуктів (борошна, круп); експортні галузі спеціалізуються на виробництві окремих найменувань (фруктові консерви, тютюнові вироби, соки), м'ясних та

Особливості харчової промисловості

- задовольняє потреби людей у великих обсягах продукції, різного асортименту
- склалися потужні національні фірми і міжнародні корпорації (**ТНК Nestle, Coca-Cola, Unilever («Юнілевер»)**)

ЧИННИКИ РОЗМІЩЕННЯ

- **До сировини**
(підприємства, які використовують малотранспортабельну сировину (що швидко псується) або великі її обсяги: **цукрові, олійні, плодоовочеконсервні, маслоробні, молочноконсервні,**
- **До споживача**
(виробництва, у яких затрати на транспортування сировини менші, ніж на перевезення готової продукції: **хлібопекарська, кондитерська, молочна, пивоварна**

ЧИННИКИ РОЗМІЩЕННЯ

- **1. На сировинну і споживча**
(борошномельна, м'ясна промисловість)

2. Спеціалізація за стадіями техноло- гічного процесу

- початкові стадії наближені **до сировини**
- подальші — **до споживача**
- виробництво томатного концентрату зосереджено в с/г районах, а томатної продукції — у
- Чайні та чаєрозважувальні фабрики, заводи з виробництва цукру-сирцю і готового цукру, підприємства первинного та вторинного виноробства у різних м'к

ГЕОГРАФІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

- харчова промисловість базується на **місцевій** та **імпорتنій** сировині
- У Європі на власній сировині: **м'ясна промисловість Данії та Німеччини, маслоробна Нідерландів і Білорусі, сироробна Швейцарії та Франції, цукрова Польщі та Великої Британії, олійна Італії та України, виноробна Франції та Іспанії.**
- Частину її продукції ці країни експортують.
- Європейські країни виробляють **цукор, шоколад, каву** та інші продукти харчування.

Світове виробництво цукру

- майже 170 млн тонн на рік, 75% цукру - із цукрової тростини, решту — із цукрового
- Найбільші виробники й експортери цукру: **«тростинові» країни** — **Бразилія, Індія, Таїланд, Мексика, Гватемала**, а також — **Франція, Німеччина**, що виробляють **буряковий** цукор.
- **США, Китай, Індонезія**, найбільші споживачі та імпортери

Світове олійне виробництво

- переважають пальмова і соєва олії
- у 2015 р. було виготовлено

- Лідери з виробництва: **Індонезія, Китай, Малайзія і країни ЄС.**
- **Індонезія та Малайзія** - *найбільші постачальники на світовий ринок **пальмової олії**,*
- Аргентина і Бразилія — соєвої
- Канада — ріпакової
- Україна й Росія — соняшникової.
- найбільші імпортери олії — **Індія, Китай, країни ЄС.**

Виробництво м'яса

- у світі зростають обсяги виробництва
- У структурі виробництва переважає **свинина і м'ясо птиці**
- лідерами у продукуванні м'яса є Азія, Європа і Північна Америка
- **Китай, США, Бразилія, країни ЄС**
- Найбільшими **експортерами** м'ясної продукції є **Австралія, Нова Зеландія, Данія, Нідерланди, США.**

Світове виробництво молока й молочних продуктів

- збільшується, зростає споживання в країнах, що роз

- СЦ

- головні виробники молочної продукції — **компанії економічно розвинених країн**,
- французькі **Lactalis** («Лакталіс») і **Danone** («Данон»).
- **Lactalis** є світовим лідером з виробництва сирів відомих торгових марок President, Galbani і Parmalat (продукцію компанія виробляє у п 40 країнах, продає у 80-ти)

Виробництво кави, чаю, какао

- Виробники (країни, що розвиваються) постачають первинно оброблену сировину
- споживачі (економічно розвинені країни) пристосовують її для власних потреб і стають потужними **експортерами** готової продукції (**США, Велика Британія, Швейцарія, Італія, Іспанія, Нідерланди, Австрія**).

- країни-виробники чайного листа виступають постачальниками готового чорного і

Виробництво вина

- поширене у восьми десятках країн, виробників вин Старого Світу (Європа і Близький Схід) і Ново- го Світу
- Найбільшими виробниками вина є — **Італія, Франція та Іспанія**, які продукують близько половини його світового річного обсягу

Пивоварна промисловість

- Лідер **Китай, США, Бразилія, Німеччина, Мексика, Росія.**
- Американські, британські, нідерландські та данські компанії контролюють світовий ринок пива
- ТНК Соса-Кола — найбільший виробник концентратів, сиропів і безалкогольних напоїв
- продукти

Запитання:

- 1. Назвіть головні складники харчової промисловості.
- 2. Які чинники впливають на розміщення виробництв харчової промисловості?
- 3. Покажіть на карті провідні країни з виробництва цукру.
- 4. Які країни є найбільшими виробниками молока й молочних продуктів?

Домашнє завдання:

- Прочитати §35
- Відповісти на питання
- Опрацювати презентацію
- Виконати завдання:

2. Відвідайте продовольчий магазин, який розташований біля вашого будинку. Встановіть, звідки походять продукти харчування, які найчастіше споживає ваша сім'я. Заповніть у зошиті *таблицю 18*.

Таблиця 18

№	Продукти харчування	Країна-виробник